

Valgret er. Det ligger nær at sige, at naar en Politiker i det frikonservative Parti, der indtager en saadan Stilling som Souschef i Partiet og som Grundlovsudvalgsmedlem, ikke ved, hvad almindelig Valgret er, saa er det snart paa Tide, at han og hans Meningsfæller faar det at vide, og det sker bedst ved hurtigst muligt at indføre den lige og almindelige Valgret. Han synes imidlertid ligesom forskellige andre Sider indenfor den konservative Lejr at være meget begærlig efter at faa en Definition af, hvad den lige og almindelige Valgret er. Det er underligt, at han først nu ønsker at faa det at vide, efter at hans Chef har erklæret sig villig til at gaa ind derpaa. Her synes det at være Chefen, Generalen, der er den bedst oplyste, og Adjutanten at være den mindre oplyste; ellers har det tidligere i adelige Kredse gerne været omvendt. Vilkender jo den gamle preussiske Forordning om, at naar Generalen er adelig, skal Adjutanten være borgerlig, „for han skal kunne læse og skrive“. Jeg har ogsaa somme Tider, naar jeg saa paa politiske Forhold i Godsejerkredse — ogsaa i de frikonservative — haft den Fornemmelse, at man næsten altid brugte en borgerlig Adjutant, naar Generalen var adelig, og det er ret betegnende, at de adelige Generaler synes at ville fri sig saa meget som muligt for Arbejdet. De sætter som Regel en borgerlig ind i Udvalgene for at gøre Arbejdet, medens de forbeholder sig selv den mere festlige Del ved at gribe ind som Taler ved de store politiske Lejligheder. Men her synes det altsaa virkelig at være omvendt. Generalen ved, hvad den lige og almindelige Valgret er, og udvikler det deroppe i det høje Ting, men Adjutanten ved det ikke og spørger om, hvad det er.

Jeg har set en Artikel af en af Højres haabefulde unge Poder, en af dem, der bekæmper Valgrets alders Nedsættelse paa det voldsomste, fordi Folk i 25—30 Aars Alderen ikke er modne dertil, hvad ogsaa Højres Ungdom giver et stærkt Vidnesbyrd om. Det skal jeg gerne indrømme, men man kan ikke danne en Grundlov efter Højres Ungdom, den maa dannes efter Landets Ungdom i al Almindelighed, og om den tror jeg, at den er moden i Alderen fra 25—30 Aar. Men jeg ser altsaa, at en af disse haabefulde Poder i en ledende Artikel forlanger dette Spørgsmaal besvaret: Hvad er den almindelige Valgret? Jeg skal gerne give en Definition deraf. Man kan give mange forskellige Definitioner deraf. Det er jo for Resten ikke altid saa nemt at give en Definition netop af de allersimpleste

Ting, der ligger lige for. Enhver ved, at vi lever, men vi lærte allerede i vor første Studentertid, at en Definition af, hvad Livet er, er vanskelig. Gamle Sibberns Definition er jo berømt. Vi ved, hvad Mennesket er, hvad Samfundet er, men at give en Definition deraf er saamænd ikke altid saa let, men alligevel ved alle, hvad det er, og vi lever alligevel, selv om vi ikke kan definere Livet, og vi kan nok faa den lige og almindelige Valgret og bruge den, selv om ingen har defineret den. Den Definition er dog ikke saa forfærdelig svær. Jeg kunde tænke mig en Definition som denne: Den almindelige Valgret er den Ordning, hvorefter Folkets myndige Medlemmer raader for Statens Styrelse, uden at nogen begunstiges i Kraft af Formue, Indtægt, Skat, Stand, Stilling, Eksamen eller noget saadant. Jeg tror ikke, den Definition er meget forkert. Deri ligger ogsaa, at den almindelige Valgret skal have den virkelige Myndighed, at man ikke paa et enkelt Punkt, f. Eks. ved en fremtidig Grundlovsforandring, skal kunne fratage den denne Myndighed og give $\frac{1}{3}$ lige saa meget Indflydelse som $\frac{2}{3}$. Det er ikke lige og almindelig politisk Valgret. Jeg tror, at denne Definition saa nogenlunde holder Stik.

Saa kommer der Spørgsmaalet om alle de nærmere Betingelser ved Princippet Gennemførelse, og det er det, Højre og Godsejer Rottbøll vil have Besked om. Han siger, at den fulde Gennemførelse af den almindelige Valgret eksisterer i Virkeligheden ikke. Derved tænker han paa dette, at en fuldstændig Gennemførelse af den lige og almindelige Valgret kun er den, hvorved de, der ifølge Princippet skulde have Valgret, ogsaa har det, alle 100 pCt. Han mener, at naar $\frac{1}{2}$ pCt. eller nogle Procent af dem, der ifølge Princippet skulde have Valgret, ikke har det, saa er det ikke, hvad man forstaar ved lige og almindelig Valgret. Men det er en fuldkommen Misforstaaelse. Det, det her kommer an paa, er de nærmere Bestemmelser og Modifikationer ved Princippet Udførelse i Livet. Og der kommer Spørgsmaalet om Alderen. Naturligvis maa man have en Aldersgrænse. Jeg tror, man har en gammel hollandsk Ordning, som endnu i lang Tid fandtes i Dragør, at man havde Valgret lige fra Fødselen af. Ved de kommunale Valg mødte de smaa Børn ogsaa og stemte, d. v. s., det var naturligvis Forældrene eller Formynderne, der stemte. Det hang vistnok sammen med, at Valgretten var knyttet til Ejendommen. Men naturligvis maa der ellers en Aldersgrænse til.